

JPK Education AB

Org.nr. 556494-4063

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Botkyrka Friskola F-9
belägen i Botkyrka kommun

Tillsyn i Botkyrka Friskola F-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av JPK Education AB (556494-4063) under hösten 2016. Botkyrka Friskola F-9 besöktes av Skolinspektionen den 31 augusti 2016 och den 1 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för det nationella ämnesprovet i matematik läsåret 2014/2015 uppnådde mellan 58 och 95 procent av eleverna kunskapskraven på de olika delproven. I fem av sju delprov var det ett lägre resultat än genomsnittet för riket. I det nationella ämnesprovet i svenska samma läsår nådde mellan 89 och 100 procent av eleverna kunskapskraven. Uppgifter för ämnet svenska som andraspråk saknas. Även här var resultaten lägre i fem av sju delprov jämfört med ett genomsnitt för riket.

Enligt skolans egen sammanställning över kunskapsresultaten vårterminen 2016 uppnådde 88 procent av eleverna kunskapskraven i matematik. I svenska nådde 85 procent av elever kunskapskraven. I de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena visar redovisningen att samtliga elever nådde kunskapskraven.

Årskurs 6

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) framgår att den genomsnittliga betygspoängen för terminsbetygen våren 2015 varierar mellan som lägst 11,8 i ämnena matematik och naturorienterande ämnen (12,8 respektive 13,3 för riket) och som högst 16,6 poäng i ämnet svenska (13,6 poäng för riket).

Enligt skolans egen sammanställning över den genomsnittliga betygspoängen vårterminen 2016 varierar betygspoängen mellan som lägst 8,8 (svenska som andraspråk) och som högst 16,3 (slöjd).

Årskurs 9

Av SIRIS framgår att skolenhetens genomsnittliga meritvärde vårterminen 2015 var 252,4 vilket är högre än genomsnittet i riket (224,7). Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen var 82,9 procent att jämföra med 77 procent för ett genomsnitt i riket. Lägst betygspoäng var i ämnet svenska som andraspråk (13,3) vilket kan jämföras med 14,0 poäng för genomsnittet i riket.

Beslut

2016-09-29

3 (12)

Dnr 44 - 2016:5040

Högst betygspoäng var i ämnet franska (17,5) vilket kan jämföras med 14,4 för ett genomsnitt i riket.

Enligt skolans egen sammanställning över resultaten vårterminen 2016 var den genomsnittliga meritpoängen 243 poäng. Lägst betygspoäng var i ämnet svenska som andraspråk (11,2 poäng) och högst betygspoäng i ämnet modersmål (17,5).

Trygghet och studiero

Enligt Skolinspektionens enkät hösten 2015 upplever flertalet av skolans elever i årskurs 5 och 9 att det stämmer helt eller ganska bra att de är trygga i skolan. Även personalen (samtliga) svarar att eleverna känner sig trygga i skolan. Dock framgår av enkäten till årskurs 9 att det finns ett fåtal elever som uppger att det finns vuxna i skolan som de är rädda för.

När det gäller studieron svarar 46 procent av eleverna i årskurs 9 att det stämmer ganska dåligt med att det är studiero på lektionerna, att jämföra med 25 procent för samtliga skolor i enkätomgången. I årskurs 5 svarar 39 procent av eleverna att andra elever stör ordningen i klassrummet, vilket är något högre än genomsnittet för samtliga skolor som besvarat enkäten. Av personalen är det 70 procent som tycker det är ganska bra studiero, vilket är högre än genomsnittet för de i enkäten ingående skolorna (62 procent).

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-01-09
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-01-09
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen har inte visat annat än att verksamheten vid Botkyrka Friskola på de flesta områden uppfyller författningarnas krav. Dock finns några områden som skolan behöver förbättra.

Skolinspektionens tillsyn visar att huvudmannen behöver säkerställa att alla elever får den stimulans och de utmaningar som de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. I intervjuer med lärarna framkommer att det finns många högpresterande elever i behov av mer avancerade uppgifter, men att skolan inte alltid tillgodoser detta. Av elevintervjuerna framgår att möjligheten till stimulans och utmaningar i undervisningen varierar mellan ämnen och lärare.

Vidare framkommer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten vid skolan behöver utvecklas så att den tillgodoser alla elevers behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Huvudmannen behöver också se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) JPK Education AB att senast den 9 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att JPK Education AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ger alla elever den stimulans och de utmaningar som de behöver för att nå kunskapskraven och i övrigt nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge ledning och stimulans till alla elever. Lärarna gör anpassningar av undervisningen för att stödja eleverna att nå kunskapskraven. Av utredningen framgår dock att det varierar mellan ämnen och lärare i vilken grad undervisningen anpassas så att den även utmanar de elever som har nått längre i sin kunskapsutveckling. Detta får till konsekvens att inte alla elever får den stimulans och de utmaningar de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt.

Enligt skollagen ska hänsyn tas i utbildningen till barns och elevers olika behov. Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Enligt både elever, lärare och rektorn görs anpassningar av undervisningen för att stödja de elever som behöver extra hjälp att förstå eller komma ikapp i något ämne. Exempel som framkommer är bland annat läxhjälp, extra undervisningstid och tid för självstudier under så kallade lektionsfria dagar vilket är tre till fyra dagar per termin för eleverna i åk 6-9.

Lärare uppger i intervjun att det finns många elever som är högpresterande och i behov av mer avancerade uppgifter. Enligt rektorn och huvudmannen har lärarna förutsättningar att stimulera och utmana eleverna, exempelvis när eleverna har tid för eget individuellt arbete eller på de lektionsfria dagarna. Men Skolinspektionens enkät visar att endast 57 procent av skolans personal svarar att det "stämmer ganska bra" att de har utrymme för att ge stimulerande uppgifter till alla elever.

Av intervjuer med eleverna framgår att det varierar mellan ämnen och lärare när det gäller möjlighet till stimulans och utmaningar i undervisningen. Det förekommer att eleverna får svårare uppgifter, exempelvis i matematik, men i andra ämnen uppger eleverna att de får läsa en bok eller arbeta klart i andra ämnen istället för att ges mer stimulerande och utmanande arbetsuppgifter inom det aktuella ämnesområdet. I intervjuerna uppger några elever att det finns behov av större utmaningar, exempelvis i engelska.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Botkyrka Friskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs JPK Education AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skol-författningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att JPK Education AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att det på grundskolenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Utforma den studie- och yrkesorienterande verksamheten så att alla elever får sina behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodosedda.
- Ge eleverna tillgång till ett skolbibliotek som stödjer elevernas kunskapsutveckling och lärande.

Motivering till bedömning av brist

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i den vägledning som ges till eleverna vid Botkyrka Friskola. Av granskningen framgår att det inte har funnits någon person på skolan som har kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Det har varit upp till varje enskild lärare att tillgodose detta behov. Av intervjun med rektor och huvudmannen framgår att de kommer att anställa en studie- och yrkesvägledare från och med hösten 2016, men att hen främst kommer att arbeta med eleverna i åk 9. En tydlig yrkes- och studievägledning för eleverna kan bland annat bidra till att öka elevernas motivation för studier genom att kopplingen mellan arbetsliv och studier synliggörs. Skolan behöver därför förbättra samtliga elevers tillgång till vägledning inför olika val och fortsatt utbildning.

Enligt skollagen ska den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodose elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

I intervjuer med elever i årskurs 9 framkommer att de inte fått någon information om yrken eller vägledning inför fortsatta studier, exempelvis i samband med valet av modernt språk inför årskurs 6. Rektorn uppger att det varit upp till enskilda lärare att prata med elever om olika yrken och att de hittills saknat en gemensam plan för hur eleverna ska få vägledning inför olika val och fortsatt utbildning.

Skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att eleverna i Botkyrka Friskola saknar tillgång till ett skolbibliotek i betydelsen gemensam och ordnad resurs av medier och information som används i undervisningen. Granskningen visar att det visserligen finns ett litet rum med böcker på skolan men att det sällan används i undervisningen. Även det närliggande kommunala biblioteket uppfyller inte kraven på ett skolbiblioteks funktioner då det endast används sporadiskt.

Av skollagen framgår att eleverna i grundskolan ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Enligt rektorn finns ett bibliotek dit eleverna kan gå för att låna böcker. Där finns även klassuppsättningar som kan användas i undervisningen. Eleverna bekräftar i intervjun att det finns ett litet rum med böcker som fungerar som bibliotek men som de aldrig använder. Enligt rektorn och huvudmannen händer det att lärare tar med elever till kommunbiblioteket. Men skolan saknar enligt Skolinspektionens bedömning ett sådant samarbete som innebär att alla krav på ett skolbiblioteks funktioner är uppfyllda, det vill säga att det kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Botkyrka Friskola inte uppfyller författningarnas krav förelägga JPK Education AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker

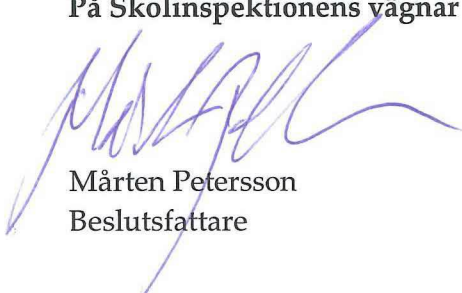
genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Mårten Petersson
Beslutsfattare

Eva Lanteli
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Botkyrka Friskola F-9

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Botkyrka Friskola F-9

Botkyrka Friskola är en fristående skola med förskoleklass och grundskolans årskurs 1-9 samt fritidsverksamhet. Huvudman för verksamheten är JPK Education AB med organisationsnummer 556494-4063. Skolan har vid tillsynstillfället cirka 400 elever i förskoleklass och årskurserna 1-9. Skolan leds av en rektor. Personalen är organiserad i tre arbetslag, ett för förskoleklassen och årskurserna 1-3, ett för årskurserna 4-6 och ett för årskurserna 7-9.

Skolinspektionen fattar ett särskilt beslut för fritidshemmet på Botkyrka Friskola, dnr 44-2016:5039.